

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko**Cena oglasov**Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji
Pri večkratnem oglaševanju popustUREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.**Rokopisi se ne vračajo**

II. LETO

Murska Sobota, 26. novembra 1933.

ŠTEV. 48

Telesna vzgoja naroda.

Narodna skupščina je pred dnevi odobrila zakon o telesni vzgoji naroda. Brez dvoma je to eden najvažnejših zakonov, kar jih je bilo sprejetih po uedinjenju, saj nobeden ni posegel tako globoko v narod kakor baš ta, ki ima namjen preobraziti najširše plasti ljudstva k novemu kulturnemu, socialnemu in moralnemu podvigu. Prav tako kakor je Nj. Vel. kralj s svojim šestojanuarskim manifestom porušil vse, kar je oviralo narodno in državno edinstvo, prav tako hoče zakon o telesni vzgoji naroda porušiti vse, kar bi oviralo splošnemu razvoju našega ljudstva, da ne omenjamo velike koristi za našo mladino, ki se naj temeljito pripravi za naloge, ki jo čakajo v bodočnosti.

Ali se bo lahko ta zakon izvajal na naši vasi? Skoraj ni dvoma! Koliko je že bilo stvari glede katerih se je spočetka pojavil dvom, a vendar se je pozneje izkazalo, da je narod imel mnogo več razumevanja kakor maloštevilni dvomljivci. Treba pa je naglasiti tudi velike praktične koristi, ki jih bo ta zakon prinesel v dogledni dobi tako narodnemu, kakor državnemu gospodarstvu. Jasno je, da zakon predvideva možnost skrajšanje kadrskega roka, za vse one, ki bodo izpolnili v zakonu predvidene obveznosti, kar pomeni zlasti za našega kmeta veliko pridobitev na delovnih silah. S tem pa se bo tudi mnogo prihranilo v proračunu vojnega ministrstva in prihranki, ki bodo teku let dosegli stotine milijonov, se bodo dali uporabiti za druge potrebe. Povdariti pa je tudi treba, da se bo z izvajanjem zakona mnogo doprineslo k ideji narodnega in državnega edinstva v najširših slojih naroda.

In naša mladina? Koliko popoldanskih ur ob nedeljah in praznikih, ki jih danes velik del mladine, v kolikor je niso pritegnile razne organizacije, prebil v brezdelju ali pa v veseljačenju in mnogokrat tudi v pijančevanju, torej v zapravljanju narod-

nega premoženja, bo poslej posvečenih delu v tečajih za telesno vzgojo naroda.

Gotovo bo marsikdo rekel, kaj je treba kmetu in delavcu še telesne vzgoje in telesne vežbe, saj se natelovadi ves teden, dan za dnem od zore do mraka s trdim težkim delom. To je trditelj zaslepljenec, ki ne znajo ceniti ogromnega pomena telesne

vzgoje za našo bodočnost in za našo odpornost proti težavam ne samo v našem vsakodnevem življenju, ampak tudi za našo odpornost proti vsem mogočim nevarnostim od zunaj. Le majhen pogled okrog nas, v današnje razmere in že iz ljubezni do naše rodne grude se moramo oprijeti vsega, kar nam nudi možnost, da jo branimo.

POLITIKA

Narodna skupščina je sprejela zakonski osnutek o telesni vzgoji naroda, s katerim postaja obvezna telesna telovadba do vojaškega roka. Državljanji bodo svojo obveznost lahko izpolnjevali v telovadnih društvih ali pa se bodo morali udeležiti predpisanih vaj, ki jih bo organizirala vsaka občina pod vodstvom za to sposobnih učiteljev. — Minister za socialno politiko je izdal naredbo o obveznem zavarovanju šolarjev proti nezgodam. Za enkrat je zavarovanje obvezno le za učence tehničnih in obrtnih šol.

Zveze narodov preživlja težke ure, ki so jih povzročili zadnji dogodki v Nemčiji. Ko je Nemčija zapuščala D. N. so bili vsi mnenja, da je sedaj osamljena. A ni bilo tako. Med tem časom se je Nemčiji in Italiji posrečilo, da so dobili Anglijo na svojo stran, da bi prisilili Francijo in njene zaveznike k predaji. S tem so hoteli tudi, da bi Društvo narodov razbili, a na njeno mesto, da bi stopili zavezniški pakta štirih velesil in da bi s tem oni prevzeli vodstvo evropske politike in prisilili „male države“, da bi plesale po njih godbi. Zadnji odogodki so to le potrdili. Italija in Anglija silita Francijo, da bi se pogajala z Nemčijo v Rimu, a ne več v Ženevi. V tem se suče danes vsa evropska politika in možno je, da se bo v doglednem času Evropa razcepila v dva tabora, ki se bosta stala nasproti kot sovražnika ali — prijatelja.

Romunski parlament je bil razpuščen. Nove volitve v poslansko zbornico so razpisane za 20. decembra, v senat pa 28. decembra.

Nove stranke hočejo osnovati v naši državi. V Novem Sadu je bil že prvi politični shod za obnovev socialno-demokratske stranke. Tajništvo dr. Janjičeve radikalno-socialne

stranke je izdalo poročilo, da se je dosegel v Zagrebu sporazum med dvema manjšima strankama. Vsi člani bodo stopili v Janjičevo stranko.

Za male trgovce in obrtnike se potegujejo trgovci in obrtniki v Dolnjem Vakufu, ki so poslali te dni predsedniku narodne skupščine prošnjo, naj bi se zakonski osnutek o ureditvi kmetskih dolgov, ki se sedaj pripravlja, raztegnil tudi na male trgovce in obrtnike, ki so istotako prišli zaradi gospodarske krize v težak položaj.

Turški zunanji minister je prispejal v Beograd, kjer bo podpisal pakta o nenapadanju in o prijateljstvu med Turčijo in našo državo.

Državni proračun za l. 1934 35 je vlada predložila Narodni skupščini. Proračun, ki je za nad pol milijarde nižji od sedanjega, izkazuje 10.171 milijonov izdatkov in prav toliko dohodkov.

Usoden strel.

V meglenem ponedeljskem jutru je bila vsa Murska Sobota izredno razgibana. Gruče so hitele proti gornjemu delu mesta in se ustavljale pred hišo odvetnika dr. Pinterja. Tu se je v pretekli noči odigral krvav dogodek, ki je vzbudil globoko sočustvanje. Dr. Pinter, ki uživa vsesplošno spoštovanje, je ponoči v svojem stanovanju ustrelil mladega Nesmenyija. Tragično naključje, ki je najbolj potrilo dr. Pinterja samega, se je primerilo takole:

Že nekaj časa se vrše v Murski Soboti in okolici manjše tatvine. Slednjič so se mračni elementi spravili tudi nad imovino meščanov. Zlasti so prežali na dr. Pinterjevo lastnino. Izprva so mu ukradli neke kokoši z dvorišča, nato so skušali vlomiti v stanovanje, pred tednom pa so vdrli v njegove pisarniške prostore. Zaman so tam brskali za denarjem. Vzeli pa so njegovo lovsko puško. Po sledovih

Amerika je priznala Rusijo. Po dolgotrajnih pripravah je prišlo slednjič do sporazuma, ki je našel ogromen odmev v svetovni politiki. Iz razumljivih vzrokov je radi tega najbolj vznemirjena Japonska, tudi Nemčija ni nič kaj zadovoljna.

Protinemške demonstracije so se vršile v Besarabiji. Ljudje so zahtevali naj romunski trgovci ne naročajo blaga, pri nemških trgovcih. Demonstranti so opustošili tudi nekaj trgovin. Policija je le s težavo preprečila prelivanje krvi.

Avstrijsko-italjanska gospodarska pogajanja se bodo v kratkem pričela v Rimu. Pri tej priliki bo rešeno baje tudi vprašanje avstrijske proste cone v Trstu.

Nj. Vel. kralj Aleksander je bil imenovan za maršala romunske vojske za zasluge za svoje junaštvo, ko se je v svetovni vojni bojeval v Dobrudži. Pomagal je tako Romuniji in doprinesel največji delež k okrepitevi bratstva med srbsko in romunsko vojsko.

Volitve v Španiji so povzročile v državi mnogo krvavih spopadov med strankarskimi nasprotniki. Pri volitvah v parlament je kandidiralo 44 strank s 7000 kandidati, dočim je bilo le 470 prostih poslanskih mest. Udeležba volilcev je bila izredno velika, saj so volile tudi ženske. Zmagale so desničarske stranke, ki so dobile 180 mandatov. Več ministrov, med njimi tudi zunanji minister, sploh ni bilo izvoljenih. Ker se pričakuje prevrat, je v vsej Španiji proglašeno obsedno stanje.

na dvorišču so bili naslednji dan aretirani neki sumljivci, vendar pa preiskava še ni prinesla popolne jasnosti. Zaradi takih številnih nočnih obiskov, si je dr. Pinter skušal zavarovati hišo pred tolvaji kolikor je bilo mogoče. Na večnih vratih, ki vodijo na cesto ter na dvorišče, kakor tudi pri vratih na verandi je dal pred dnevi namestiti električne zvonce, ki so takoj zvonili, čim je kdo hotel odpreti vrata. Nekaj dni je bil mir. Do nedelje ponoči.

Dr. Pinterjeva žena in hčerka sta pozno prišli iz kina in se takoj podali k počitku. Med tem, ko sta obe bili v spalnici, se je tudi dr. Pinter v obednici pripravil, da odide spat. Bilo je okrog polnoči, ko so se nenadno oglasili zvonci na vratih. In že je pritekla služkinja ter začela vsa preplašena pripovedovati, da hočejo neznanci pri dvoriščnih vratih vlomiti v hišo. Hitro je dr. Pinter pograbil lovsko puško in odhitel proti vratom.

V četrtek, dne 30. novembra slavnostna akademija v Sokolskem domu.

Tiho se je priplazil do vrat, ustavil tok pri električnem zvonceu ter neslišno odprl vrata na verando. V temni, megleni noči ni mogel opaziti nikogar. Zato se je odločil počakati, prepričan, da bodo zločinci ponovno skušali vdreti skozi vrata. Čakal je nekaj minut. Med tem je bila služkinja že stekla v sosednjo sobo, kjer je bila gospa s hčerko. V prvem strahu so ženske ugasnile luči, bojazen pa je rasla bolj in bolj, saj je v presledkih še vedno zvonilo pri vratih. Le tega niso vedele pri katerih. Zato je hčerka odprla okno na cesto, da vidi, če morada tam kdo zvoni. Ulica je bila prazna. . . Slednjič sta se hčerka in služkinja odločili, da pohitita k sosedom klicati na pomoč. Najbližja je Turkova gostilna, kjer je bilo tisto uro še polno gostov. Ker se skozi vrata nista upali, sta se splazili iz hiše skozi okno in zbrzeli preko ceste. Prestrašeni sta povedali v gostilni, kako hočejo vlomilci vdreti z dvorišča v stanovanje.

Seveda se je takoj javilo nekaj pogumnih fantov, ki so se oborožili s tem, kar so imeli pri rokah. In šli so . . . šofer Deziderij Nesmeny, železničar Josip Horvat, gostilničarjev sin Ludvik Turk in neki pekovski pomočnik. Ko so prispeli preko ceste do hiše, jih je pri oknu že čakala pospa Pinterjeva. Pozvala jih je naj se kar skozi okno priplazijo v sobo. V spalnici jim je ponovno razložila, kje domneva zločince. Napotila jih je skozi obednico v temno predsobo, ki se končuje na verandi. Prvi je stopal Nesmeny. V predsobi so v temi opazili dr. Pinterja, ki je še vedno stal s puško na verandi — ne vedoč, da je soproga medtem poslala po pomoč. Komaj se je Nesmeny s tovariši dobro približal vratom, se je dr. Pinter nenadno okrenil, da je puškina cev zdrobila stekleno okno na vratih. Dr. Pinter je samo še jeknil: „Stoj!“ — in že sta v sobo zagrmela dva zaporedna strela.

Prestrašeni so se vsi umaknili proti obednici. Med njimi tudi Nesmeny, ki pa se je že po nekaj korakih zgrudil ob mizi na tla. Bruhnila je kri in ugasnilo je mlado življenje. . . V tem je tudi že dr. Pinter prihitel za verande v obednico. Takoj je spoznal usodno zmoto, toda ni bilo pomoči. Bil je pač na preži trdno prepričan, da so zločinci vdrli v spalnico ter že izropali ženo in hčerko. V veliki razburjenosti je izgubil razsodnost. Da je puško izstrelil, je opazil šele ob Nesmenyjevem truplu: ko je pogledal v dvocevko, je bila prazna.

Pri streljanju je bil lažje ranjen tudi kretničar Horvat. Nekaj šiber mu je presekalo kožo na vratu in je ranjen na ramenih, vendar ne prehudo. Kdo je zvonil in silil v hišo, preiskava še ni mogla dognati. Sodna komisija je v ponedeljek pri obdukciji dognala, da je bil Nesmeny zadet sredi prsi. Strel je šel med drugim in tretjim rebrom, raztrgal aorto, pljuča in pljučno arterijo. Zato je bila takojšnja smrt neizbežna. Šibre so obtičale pod kožo na lopatici. Nesmeny je bil šele okrog 26 let star in edini sin sodnega uradnika.

Prijateljem in znancem!

Ker pri odhodu v Ljubljano — žal — nismo imeli časa, da bi se od vseh prijateljev in znancev osebno poslovili, kličemo sedaj vsem „Zdravo!“ Prosimo, da nas ohranite v dobrem spominu, kakor se bomo tudi mi vedno z veseljem spominjali na leta, ki smo jih preživeli v prijazni Murski Soboti.

Srčno pozdravlja vse udani

Ciril Vrančič z rodbino,
postajenačelnik

Za poplavljenca so nadalje poslali darove:

Zbirka šole v Strukovcih 18 kg pšenice, 73 kg rži, 153 kg krompirja in 26 kg ajde, skupaj 270 kg.

Zbirka šole v Moravcih 103 kg pšenice, 218 kg rži in 76 kg krompirja, skupaj 397 kg.

Zbirka šole v Cankovi 168 kg pšenice in 66 kg rži, skupaj 234 kg.

Zbirka šole v Murski Soboti 141 kg pšenice, 282 kg rži, 134 kg krompirja, 65 kg koruze in 2 kg moke, skupaj 624 kg.

Zbirka šole v Moščancih 40 kg pšenice, 18 kg rži in 1 kg fižola, skupaj 59 kg.

Zbirka šole v Pertoči 432 kg pšenice, 225 kg rži, 625 kg krompirja, skupaj 1282 kg.

Zbirka šole v Domanjševcih 300 kg pšenice in rži.

Šola v Kruplivniku 220. Din. Šola v Gornji Slaveči 136. Din. Šola v Moravcih 95. Din

Bodi plemenitim darovalcem v imenu najbednejših poplavljenecv izrečena prisrčna zahvala!

Krajevni odbor Rdečega križa
Murska Soboti.

Murska Soboti

— Slovo. Že precej časa je preteklo, kar je zapustil naš kraj tukajšnji načelnik postaje g. Vrančič Ciril. Šel je, kakoršno je bilo njegovo življenje med nami. Brez hrupa, ki ga nikdar ni ljubil v svojem vestnem izvrševanju napore in odgovorne službe, nas je zapustil v vseh tukajšnjih nacionalnih društvih, čigar član je bil vsa leta, pa so zazijale vrzeli. Posebno pa je prizadeto Kolo jugosl. sester, saj je bila ga. soproga dolga leta delavna predsednica. Obema žilimo v Ljubljani, kamor so se preselili, mnogo zadovoljstva in uspehov.

— Pred oltar je peljal g. Puhan Nikolaj, tukajšnji poštni uradnik, gdč. Matai Marijo. Mlademu paru iskreno čestitamo!

— Vodnikove knjige so že prispele in se dobijo pri g. Fridrichu na sodniji. Obenem sprejema tudi naročila za prihodnje leto. Sezite po njih!

— Osebna vest. Po dveh letih brezposelnosti je bila sprejeta v državno službo in nameščena na Tišini gdč. Torkar Marija, učit. abiturjentkinja, rod. iz Julijske Krajine. — V Kamnik je na lastno prošnjo premeščen tukajšnji učitelj g. Ladislav Benkovič; na njegovo mesto pride ga. Rauterjeva iz Ljutomera.

— Krajevni odbor Rdečega križa v Murski Soboti je poslal ponovno en vagon živil za poplavljenca v okolici Celja.

— Božičnico za tukajšnje siromake bo priredil Krajevni odbor R. K.

— Sport. V nedeljo se je odigrala prvenstvena nogometna tekma med S. K. Panonija in S. K. Mura. Slednja je zmagala z 0:8.

— Božič in Novo leto se bliža. Trgovci in obrtniki, poslužujte se na

šega glasila za voščila svojim odjemalcem. Oglasi se sprejmejo v Prekmurski tiskarni.

— Tečaj za čevljarsko-krojaško in damsko prikrojevanje. Združenje obrtnikov Murski Soboti namerava prirediti v mesecih marc in april 1934, tečaje za čevljarsko krojaško in damsko prikrojevanje. Kdor želi obiskovati tečaje, naj prijavi svojo udeležbo pri uradu združenja obrtnikov v Murski Soboti, vsak dan od 11. do 12. ure. Tečajev se lahko udeležijo tudi pomočniki in pomočnice. Za odbor predsednik: Sukitiš Štefan.

— Jutrove mladinske knjige, spominske knjige, aktovke, albume, pisemski papir z poljubnim monogramom so najprimernejša darila za Miklavž. Oglejte si zalogo v trgovini Hahn I. v Murski Soboti.

Gornja Lendava

— Neprevidnost. V Bodoncih je padel 15 mesečni fant na vroč likalnik, katerega so starši po neprevidnosti pustili na tleh. Pri padcu je dobil fantek težke opekline, tako, da je bila potrebna takojšnja zdravniška pomoč.

— Poučno predavanje. Ljudstvo na deželi je povečini prav redko poučeno o raznih nalezljivih in drugih važnih boleznih. Temu se ni čuditi, saj ima baš v tej stroki le redkokdaj priliko slišati kakšno poučno predavanje. Da se nekoliko omili ta nevednost bo vsledtega v nedeljo 26. t. m. predaval po večernicah v šoli tuk. banovinski zdrav. g. Dr. Lukman o raku. Imenovana bolezen se pojavlja včasih v tako nedolžnih oblikah, da odvrne od sebe vsako resno pazljivost. Na ta način dobiva rak svoje številne žrtve. V popolni in jasni luči bomo spoznali raka iz predavanja, ki bo poučnega značaja, vsled tega priporočamo vsem, da se ga polnoštevilno udeležijo.

— Sadjarji in vrtnarji. V zadnji številki smo poročali, da se bo vršilo praktično škropljenje sad. drevja v nedeljo 19. t. m. Ker omenjenega dne ni bilo za škropljenje primerne vrmena, vsledtega sporočamo, da se bo vršilo isto prvo nedeljo ko bo lepo vreme.

Pertoča

— Cesta. Zadnje dolgotrajno deževje je zopet povzročilo, da je naša cesta, ki se odcepi od glavne ceste in vodi v vas, kjer je sedaj tudi novi obč. urad, v tako slabem stanju, da je skoraj neprehodna še, bolj pa seveda neprevozna. Obč. odboru priporočamo, da na prihodnji seji, ko se bodo volili posamezni odseki, izvoli sposoben cestni odbor, ki naj to zelo frekventirano cesto temeljito popravi, za kar bodo vsi zelo hvaležni.

— Nabiralna akcija za poplavljenca je dobro uspela. Naša učiteljica sta pobirala od hiše do hiše in le redke so bile hiše, kjer ne bi sprejela kakega daru. Nabralo se je cá 1000 kg

krompirja, 437 kg pšenice, 234 kg rži, 15 kg fižola in Din 34.—, s katerimi se je nabavilo potrebne vreče. V imenu prizadetih siromakov se vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli do tega uspeha najtoplejše zahvaljujemo.

— Izvolil se je nov kraj. šol. odbor v katerem so gg. Kolmanko preds., Poredoš poslov. in odborniki Partl, Čantal, Mencigar, Flisar in Vogrinčič.

— Ustanovitev kmetsko nadaljevalne šole. V nedeljo 19. t. m. je bilo po maši poučno zborovanje za kmetsko nad. šolo. V nabitto polnem razredu je obrazložil g. sreski kmet. referent navzočim mladeničem in gospodarjem veliki pomen nadaljne izobrazbe kmeta in omenil tudi kake uspehe so dosegli s tem drugod in tudi pri nas. Za poučno predavanje se gosp. referentu zahvaljujemo. Za kmet. nad. šolo se je priglasilo 26 mladeničev in gospodarjev od 16 51 leta starosti.

— Tat se je skesal. Spomladi je bilo g. Mencigar Alojzu iz Večeslavca 113. ukradeno kolo. Vse poizvedbe, ki so bile uvedene, so bile brezuspešne. 19. t. m. zjutraj pa je bilo v Pertoči v neki živi meji najdeno kolo brez zračnih cevi in plaščev ter verige. Na obč. uradu se je dognalo, da je kolo last okradenega, nakar se mu je izročilo.

DOPISI

— Rogaševci. Sokolsko društvo Rogaševci proslavi na svečan način praznik uedinjenja, dne 3. decembra 1933. Na sporedu je veliko število točk. Med drugimi tudi zaobljuba novega članstva. Proslava se prične ob 3 uri popoldne v prostorih drž. narodne šole pri Sv. Jurju. Dne 1. decembra pa bo slovesna služba božja ob 9 uri katere se udeleži vse članstvo in naraščaj. Tem potom pozivamo naše obrtnike, trgovce in druge vaščane, da razobesijo raz hiš našo trobojko in s tem še povečajo svečani trenutek našega osvobojenja in uedinjenja, ker bi bili primorani v nasprotnem slučaju dotične nevedneže javno ožigotati. Obenem pa tudi vabimo ves občinski odbor, da se udeleži svečane službe božje. Vsem je sedaj znano, da (potem) ne bo — izgovorov. Ne poznamo kompromisov. Zdravo!

— Mačkovci. Prostovoljna gasilska četa priredi v nedeljo, dne 26. novembra 1933. plesno veselico, na katero vabi vse prijatelje gasilstva Upravni odbor.

MED TEDNOM DOMA

Beograjska občina se je odločila, da osnuje fond za brezposelne. Vsak gost v gostilnah in kavarnah bo moral po enajsti uri plačati en dinar v ta fond.

Blagajnik banovinske bolnišnice v Kraljevu je bil obsojen na

4 leta ječe, ker je iz bolniške blagajne jemal denar in si je z njim zgradil dve veliki hiši.

Po zadnjih deževnih dneh so bile v Medjimurju velike poplave. Poplave niso povzročile mnogo škode, ker so bile pod vodo le pašniki.

Po dolgotrajnih naporih se je posrečilo, da so oblasti ujeli veliko tihotapsko družbo v Cerni. Zaplenili so 200 kg. tobaka.

Policija je odkrila v Banjaluki družbo, ki je izdelovala 50 in 20 dinarske novce.

Največji zidani most v naši državi je v Budi, kjer se vpenja v mogočnih obokih preko Like. Pred dnevi pa se je zrušil, a k sreči ni zaznamenovati človeških žrtev.

Tolpa volkov je napadla kmete med Bihačem in Vrhovino. Z žepnimi električnimi svetilkami se jim je posrečilo, da so zveri pregnali in si na ta način obvarovali življenja.

Strahovito neurje je vladalo pred dnevi v Črni gori. Vode iz vseh rek in gorskih potokov, ki se zlivajo v Skadrsko jezero, so prestopili bregove in opustošili pokrajine.

Neznani tatovi so ukradli posestniku Benedičiču iz Železnikov iz domačega dvorišča, kobilo in voz.

Upokojenega podpolkovnika Lujko Mičiča, ki je bil radi vohunstva obsojen na smrt, so pred dnevi obesili v Beogradu.

V Berani se je poročil neki absolvent trgovske akademije z Kosaro Sajčičevo, ki je šele 13 let stara. Brezdvomno je to najmlajša žena v Jugoslaviji.

Ogenj je izbruhnil v tovarni čevljev „Globus“ v Veliki Kikindi. Zgorelo je okrog 500 parov čevljev. Pri gašenju so se trije gasilci ponesrečili.

Na levi obali Kolpe pri vasi Stara Drenčina je silno vodovje prebilo nasip na razdaljo kakih 100 m. Voda je s strašno brzino vdrla preko pokvarjenega nasipa ter poplavlila okrog 38.000 oralov plodne zemlje.

V Mariboru so se zadnje nedeljo vršile velike slavnosti ob priliki 15 letnice, ko se je osvobodil. Pri tem je imel največje zasluge general Meister, ki so mu ob tej priliki podelili častno občanstvo.

Prvi slovenski župan Ljubljane, Peter Graselli je pred dnevi umrl v visoki starosti.

Okrožno sodišče v Negotinu je obsodilo na smrt razbojnika Simonića in Rajića, ki sta pred meseci napadla kmeta Trdilovića, ga ubila in oropala, njegovega spremljevalca pa hudo ranila.

Ob priliki nočnega zračnega napada na Beograd je gasilski avto, ki se je hotel umakniti nekemu vozilu, zavozlil v veliko izložbeno okno neke lekarne, kjer se je prevrnil in pokopal pod se-

ZAHVALA.

Ob nenadni izgubi našega iskreno ljubljenega sina, oz. brata, gospoda

NESZMÉNYI DEZIDERIJ-a

izrekamo Vsem, ki so ga spremnili na njegovi zadnji poti, najtoplejšo zahvalo.

Izraze naše trajne hvaležnosti naj sprejma vsi, ki so mu z krasnimi vencel in lepimi šopki okrasili mrtvaški oder.

Posebno zahvalo izrekamo njegovim stanovskim tovarišem, nakarjem in prijateljem za storjene nam zasluge.

Žalujoči starši in sestre.

boj vseh 6 gasilcev in šoferja. Vsi so dobili težje poškodbe. Dva se borita s smrtjo.

DRUGOD

Trinajst letna vojna proti alkoholu je v Ameriki zahtevala 34.000 človeških žrtev, nad pol milijona jetnikov ter 15 milijonov dolarjev stroškov.

Pri zadnjem ljudskem štetju so v Italiji našli 63 oseb, ki so prekoračile 100. leto in 10.500 ljudi, starih nad 90 let.

Angleški specialist za jetiko dr. Maher je izumil nov serum, ki uspešno zatira tuberkulozo.

Brzovlak Berlin-Pariz se je blizu postaje Stendal zaletel v delavski vlak. Dva delavca sta se pri tem ubila, okoli 10 jih je pa ranjenih.

V Ameriki je ponekod zavladal strupen mraz, drugod pa peklenska vročina. Zaradi slednje je bilo več primerov sončarice v Kaliforniji, v državi New York pa je mraz uničil 20 človeških življenj.

Ogenj je izbruhnil v neki hiši v San Juan na Portoricu med kinematografsko predstavo za otroke. V plamenih je zgorelo sedem otrok.

Eden najimovitejših mož predvojne Rusije Aleksander Sibirjakov je umrl v Nici. Po vojni je tako osiromašil, da ga je vzdrževala švedska vlada.

Na neki angleški ladji, ki je bila zasidrana v Port Saidu, je nastala eksplozija, ki je ubila enega častnika in štiri mornarje.

Nedavno je dosegla polnoletnost druga najimovitejša ženska v Ameriki, princesa Mdivani, ki je podedovala 20 milijonov dolarjev po pokojnemu očetu.

Holandsko sodišče je obsodilo 17 mornarjev s križarke „Sedem provinc.“ na šest do osemnajst letno ječo radi neposlušnosti.

V Kordiljerah je bil pred dnevi velik potres.

Vodstvo Bačove tvornice v Zlinu je dobilo 50.000 prošenj za sprejem v službo. Tvrdba ne more ugoditi nobenemu prosilcu, ker je v današnjih razmerah nemogoče povečati izvoz Bačovih čevljev v inozemstvu.

Romunski kralj Karol je pri otvoritvi univerze v Jassyju imel nagovor na dijake, katerim je priporočal študij in ne vmešavanje v politiko.

Znani škodljivec krompirjevih nasadov, koleradski hrošč, je povzročil v 33 francoskih pokrajinah neprecenljivo škodo na tamkajšnjih poljih.

V Rotterdamu je eksplodiral parni kotel neke velepralnice. Ena oseba je ranjena. Od silnega zračnega pri-

tiska so popokala okna na 25 poslopjih v okolici.

Benediktinski samostan v Št. Lambertu je prišel v konkurz.

Tretji sin znanega ameriškega milijonarja Vanderbilta se je smrtno ponesrečil na nekem avtomobilskem izletu.

Dva francoska letalca, ki sta letela preko divjih pokrajin Afrike, sta morala zasilno pristati. Pri tem so jih ujeli ljudožrci, ki so ju spekli in pojedli.

Trije potniki, ki so bili precej vinjeni, so hoteli napraviti izlet z letalom nad Broklynom. Ker je letalo krmaril neki mladi fant, ki sploh ni imel pilotskih izpitov, je letalo po kratkem letu treščilo v neko ulico mesta. Trije so bili na mestu mrtvi, enega pa so z težkimi poškodbami prepeljali v bolnišnico.

Pristojbine za živinske potne liste.

Na našeto vprašanj in pritožb radi neenakih pristojbin, ki jih zahtevajo „izdajatelji“ živinskih potnih listov, dajemo tu od merodajne strani dobljeno pojasnilo:

Pristojbine za izdajo živinskih potnih listov so.

Na podlagi še veljavne uredbe bivše Mariborske oblasti od 6. sept. 1929 (Samouprava št. 9. od 1. 1929) se sme pobirati, kot določa točka 20:

1) Za izdajo živinskega potnega lista poleg stroškov za tiskovino in kolek, brez ozira na število živinčet od 1 do 5 Din, kakor sklenski občinski odbor.

2) Za izvedniški ogled vsake živali, predno se izda zanjo živinski potni list, (živinoogledniku)

a) za vsako veliko žival od 1 do 4 Din,

b) za vsako malo žival od 0-50 do 2 Din, kakor sklenski obč. odbor.

Za prenos lastnine in podaljšanje veljavnosti se ne sme pobirati nobene pristojbine.

Pri izdaji živinskih potnih in živinooglednih listov se mora nehati sedanja navada, da pobirajo izdajatelji poljubne zneske (okrožnica kr. banske uprave v Ljubljani II. No. 22437/3 od 3. XI. 1932.)

Občinske takse za izdajo živ. potnih listov in živinooglednih listov se morajo brezpogojno stekati v občinsko blagajno. Če je občinski odbor sklenil, da pripada pobrana taksa poslujoči osebi, naj izdajatelj živ. potnih

listov oziroma živinooglednik dvigne svoto iz občinske blagajne in da za to pravilno priznanico. Izplačilo pa se naj vpiše med izdatke v dnevnik občinske blagajne.

Ker se morajo o izdanih živ. potnih listih in oglednih listih voditi posebni zapisniki, naj se ti zapisnik mesečno zaključujejo in pobrana taksa mesečno odvede v gotovini obč. blagajniku. Prejem denarja naj blagajnik potrdi v številkah in z besedami v zapisniku samem.

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH

v MURSKI SOBOTO

Monumentalni zgodovinski tonfilm

Kraljica Sužnjev

(DIE SKLAVENKÖNIGIN)

po romanu Rider Haggarda.
Dejanje se odigrava v 2. stoletju pred Kr. r.

Predstave se vršijo:

v SOBOTO zvečer ob 1/2 9 uri in v NEDELJO, dne 26. novembra popoldne ob 1/2 4 uri in zvečer ob 1/2 9 uri.

SOKOL

Ponovno opozarjamo vse članstvo na okrožnico objavljeno v zadnji številki Murske Krajine.

Lutke. Naše lutke so zopet prišle iz letovišča; Gašperček, poln vesele razposajenosti in raznih presnetljivih zamislov nam bo razkazal svoje moči kot novi čarovnik v lepi igri „Gašperček zmagovalec“ in to v nedeljo dne 26. XI. ob 15 uri v Sokolskem Domu. Mladina pridi, čaka te lepa zabava.

Sokolsko društvo Beltinci.

Pravilno razumevajoč velike zasluge, ki jih ima br. Engelbert Gangl za Sokolstvo, se je članstvo Sokolskega društva Beltinci zbralo v četrtek, dne 15. XI. 1933 ob 20. uri v okrašenih dvorani, da proslavi njegov trojen jubilej. Spominski večer je otvoril podstarosta br. Conradi, nakar nam je orisal jubilarntovo življenje in delovanje br. lekarnar Klobučar.

Po predavanju je članstvo preživelo še nekaj prav prijetnih uric v bratskem razpoloženju.

Čudno pa je, da je od te proslave zopet izostala dobra polovica domačega članstva. Priporočamo malo več zavednosti in sokolske discipline.

Uprava Sok. društva Beltinci obvešča vse članstvo, ki bo položilo 1. dec. zapisnega, da se obvezno udeleži v nedeljo, dne 26. XI. 1933 ob 15 uri sledečih predavanj:

1. Sokolska ideja, pred. s. Prešern; 2. Zgodovina Sokolstva, pred. s. Kosovič; 3. Sokolski pravilnik, pred. br. Klobučar.

Predavanja se bodo vršila v telovadnici. Vabljeni so tudi ostalo članstvo. Zdravo!

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Važno za izvoznike in uvoznike blaga.

Opozarjajo se vsi oni, ki bodisi izvažajo ali pa uvažajo blago, da morajo voditi v smislu člena 16 deviznega pravilnika, posebne evidenčne kontrolnike.

Ti kontrolniki morajo biti vodeni posebej za uvoznike in posebej za izvoznike blaga in to na uradno izdanih od finančnega ministrstva predpisanih obrazcih.

Opozarjajo se radi tega vsi oni, ki bodisi blago izvažajo ali pa uvažajo, da si takoj nabavijo uradno izdane obrazce pri tisti banki pri kateri so si vzeli uverenje. Kreditna banka v Murški Soboti nam je tudi sporočila, da je za vse svoje komitente take obrazce že naročila.

Opozarjajo se pa še posebej vsi izvozniki in uvozniki na člen 16 deviznega pravilnika, ki ga istotako v prepisu objavljamo.

Devizni pravilnik: (prepis) člen 16.

205) Vsi denarni zavodi oziroma valutne menjalnice, kakor tudi borze v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani morajo voditi posebne evidence o vseh deviznih in valutnih kupih in prodajah in podatke o tej kupovini in prodaji pošiljati Narodni banki.

206) Pooblaščen denarni zavodi morajo na predpisanih obrazcih, izdanih od finančnega ministrstva, voditi sledeče knjige — kontrolnike:

- kontrolnik za uvoznike,
- kontrolnik za izvoznike.

207) Pooblaščen denarni zavodi morajo knjižiti v kontrolnik za uvoznike poleg ostalega po kronološkem redu vsak posel, ki se nanaša na plačevanje tujih obveznosti iz blagovnega prometa, bodisi da je plačilo izvršeno z devizo odnosno valuto, bodisi z dinarji, z nakazilom ali na način, ki je določen s sporazumom o plačilnem prometu.

208) Pooblaščen denarni zavodi morajo knjižiti v kontrolnik za izvoznike poleg ostalega vsa izdana uverenja za zavarovanje valute ter način pravljanja teh uverenj.

209) Pooblaščen denarni zavodi in pooblaščen menjalci morajo voditi posebno knjigo za nakup in prodajo valut, v katero morajo v kronološkem redu knjižiti vsak valutni nakup odnosno vsako valutno prodajo.

210) Iz te knjige morajo biti razvidni sledeči podatki: Datum nakupa odnosno prodaje, ime in priimek prodajalca odnosno kupca, bivališče prodajalca odnosno kupca, številka listine, na podlagi katere je bila prodaja izvršena in ime oblasti, ki je listine izdala.

211) Pooblaščen banke, ki imajo pravico deviznega poslovanja, morajo enako vnesti v svoje knjige vse gori omenjene podatke ob priliki kupa in prodaje deviz.

212) Izvozniki morajo pri sebi voditi po predpisanem obrazcu kontrolnik uverenja za zavarovanje valute, v katerega morajo poleg ostalega po kronološkem redu vnašati vsako vzeto uverenje, količino izvoženega blaga in pravnini način.

213) Uvozniki morajo pri sebi voditi po predpisanem obrazcu kontrolnik, v katerega morajo poleg ostalega po kronološkem redu knjižiti vrsto in količino uvoženega blaga, vrednost tega blaga in plačilni način.

214) Vsak uvoznik in izvoznik mora hraniti ter na zahtevo kontrolnih organov vedno pokazati vse uvozne in izvozne listine in ostalo korespondenco.

215) Narodna banka Beograd v pojasnilo pristavlja sledeče: a) da morajo biti kontrolniki za izvoznike in uvoznike, ki se vodijo s predpisanimi obrazci od 1. septembra odnosno od dne prejema te okrožnice, potrjeni od sodišča ali od pristojne trgovske zbornice. b) Da se morajo prejšnji obrazci uverenja za zavarovanje valute rabiti dalje do porabe. (Nar. banka, 18. 9. 1933.)

Odlok fin. min. št. II 145.300, 31. 12. 1931:

216) Točka 11: Izkazi za prodajo deviz in valut se pošljejo koncem vsakega meseca najdalje do 10. tekočega meseca za pretekli mesec Narodni banki Beograd.

217) Obrazce za te izkaze izdaja Narodna banka Beograd in vsebujejo sledeče zahteve:

- Vkupni devizni promet (kupovina in prodaja) po posameznih dnevih.
- Saldo tujih korespondentov v tuji valuti na koncu vsakega meseca.

Odpiranja in zapiranja trgovin zadnje nedeljo pred Božičem.

Uprava Združbe je na svoji redni seji dne 7. novembra t. l. soglasno sklenila, da bodo trgovine zadnje nedeljo pred Božičem odprte ves dopoldan, to je od 7—12. ure, o čem se obveščajo vsi gg. trgovci. (povedano v dinarjih — je to dolg ali terjatev.

3) Tujske terjatve in tujska dolgovanja v dinarjih koncem meseca, in

4) Stanje tujih kreditov koncem meseca, izraženo v dotičnih valutah.

218.) Po nalogu tukajšnje podružnice Narodne banke pošiljamo te izkaze tej. x

Te izkaze smo pošiljali Narodni banki že pred sedanjo devizno naredbo, in sicer na podlagi odloka f. m. št. 74 900/31.

ZA GOSPODINJE

Uporaba jajec v kuhinji.

Čim bolj v trdo je kako jajce kuhano ali pečeno, tem lažje je prebavljivo. Vsi vemo, da je posajeno jajce (pripravljeno ko „oko“), katerega rumenjaki je še tekoč, veliko lažje prebavljivo, zlasti še za bolnike, kakor pa v trdo kuhano ali pa pečeno jajce, ko se je že rumenjaki

čisto strdil. Posajeno jajce (oko) se cvre približno 2—6 minut, kakor ga pač hočemo imeti — bolj ali manj trdo pripravljenega. Po dveh minutah se je skoraj polovica beljakovine strdila in tudi rumenjaki se že pričinja trditi. Po štirih minutah je tudi rumenjaki že gost, po šestih minutah pa postane trd. Vse to je seveda odvisno od tega kako hud ogenj je, na katerem jajce pripravljamo. Velja pa to le za sveža jajca. V mehko kuhano jajce le tri minute v vreli vodi.

Jajce, ki je starejše kot petnajst dni, prav tako tudi konservirana jajca, ne smeš nikoli pripraviti v mehko kuhano ali posajeno (oko), ampak vedno le tako, da pride že trdo na mizo, bodisi pripravljeno na ta ali na oni način. Za omlete in druga jajčna jedila pa lahko uporabiš manj sveža jajca, seveda pa ne taka, ki so že pokvarjena. Prav storiš, če jajčna jedila pripravljáš tako, da jim primeš z zelenjave ali sadja, da jim tako pridaš vitaminov, ki pospešujejo prebavo. Jajce samo namreč je revno na vitaminih in radi tega le bolj težko prebavljivo.

Jajčna jedila so kaj različna in mnogostranska. Jajce jemo v juhi v obliki raznih vložkov kakor trdih zlitkov ali tudi le stepeno ali samo v juho ubito. Za predjed ga dajemo v majonezi in kot pridatek raznim solatam in nadevam. Močnate jedi si brez jajca skoraj kar misliti ne moremo. Tudi pri prikupah uporabljamo jajca, posebno pri mokah. V meso ga davljemo v posojeni obliki (oko) zlasti pri tako imenovanemu beefteku. Tako vidimo, da je kosilo lahko pripravljeno iz samih jajčnih jedi in je vendarle raznovrstno. Pomni: Jajce, ki je zelo redilno, posebno v manjših množinah, je zelo okrepujoča hrana. Zato ga še celo priporočajo zlasti bolnikom, ki so okrevali po dolgi bolezni. Vendar pa je treba vedno poslušati zdravnikova navodila in se tudi pri pripravljanju jajčnih jedi za bolnika ravnati po zdravnikovih navodilih.

Jajce, ki ima močno luknjičavo lupino, se hitro razkaja, torej hitro skvari. Zato ne porablaj jajca, za katera ne veš, kdaj so bila izležena, le za trdo kuhano, nikoli pa ne za mehko kuhano.

Konservirana jajca uporabljaj vedno čim previdnejše, zato kuhaj jajčna jedila bolj v času, kadar kokoši nesejo, in omeji njih uporaba v času, ko se sveža jajca le težko dobé.

Tržne cene.

Mariborski živalski sejem 14. t. m. Na trg je bilo prignanih 7 konjev, 10 bikov, 118 volov, 407 krav in 5 telet, skupaj 547 živali. Cene so bile te: debeli voli 1 kg. žive teže 3 75—4, poldebili voli 2 50—3, plemenski voli 1 50—2, biki za klanje 3 350, klavne krave debele 3—4, plemenske krave 1 50—3 25, krave za klobasarice 1 75—2, molzne krave 2—2 50, breje krave 2 250. mlada živina 3—3 75, teleta 5—6, Prodanih je bilo 252 komadov. **Mesne cene:**

volovsko meso I. vrste 10—12, II. vrste 8—10, meso bikov, krav, telic 5—7, telečje meso I vrste 14—16, II. vrste 8—10, svinjsko meso sveže 10 do 18 Din za kg.

Novosadska blagovna borza 18. t. m. Tendence neizpremenjena. Prometa 48 vagonov. Pšenica: baška okolica Novi Sad 101 do 103, okolica Sombor 101—102 srednjebaška 102—104, gornjebaška in slavonska 103 105, baška potiska 104—106, ladja Tisa 105—107, gornjebanatska in sremska 100—102, baška ladja Dunav, Begej 104—106, južnobanatska 96 98

Oves: baški, sremski, slavonski 51—53

Ječmen: baški, sremski 65—67.

Koruzi: baška sremska baška okolica Sombor 76—78, baška sremska nova za december in januar 55 do 57 50, banatska stara 73—75, banatska nova sušena 63—65, baška sušena ladja 71—73, baška stara, ladja Dunav Tisa, Tisa 81—83.

E. 766/32—27

Dražbeni oklic

Dne 18. decembra 1933 ob 1/2 10 uri bo na licu mesta v Serdici in Rogaševcih dražba nepremičnin hiše, njiv in travnikov.

Zemljiška knjiga Serdica vi. št. 55, 447, 470, 529, 549.

Zemljiška knjiga Rogaševci 1/2 vi. št. 298.

Cenilna vrednost: 171 985 Din.

Najmanjši ponudek: 114 675 D.

60 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v M. Soboti, dne 13./11. 1933.

Zidana hiša s 5 oralov zemlje na prometnem mestu v Kruplivniku št. 21, se po ugodni ceni proda. — Več se zve pri FARTEK FRANC gosti. v Gornji Slaveči, pošta 2 Rogaševci.

Gostilna in klavnica

Prekmurska banka je odkupila na javni dražbi v Fokovcih, prej Gross Samuelu lastno **gostilno, trgovino in klavnico** z gospodarskimi poslopi. To vse se **odda v najem ali pa se po zmerni ceni proda.**

Prijaviti se pri
PREKMURSKI BANKI
1 v Murški Soboti.

Kupujem vsakovrste kožne divjačin in sicer veeverčne, torove, lisicne itd. po najvišji dnevni ceni. LAJNSČEK LUDVIK Murska Soboti, Grajska ul. 16.